

DOI: 10.26565/2311-2379-2021-100-09
УДК 65.012.45**С.В. Коробка**

кандидат економічних наук, доцент

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С.З. Гжицького

вул. Пекарська, 50, м. Львів, 79010, Україна

E-mail: korobkas@ukr.net; ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7521-6306>

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті розглянуто коло питань, пов'язаних із поняттям діджиталізації підприємницької діяльності, її змістом, перевагами та недоліками, проблемами щодо її сприйняття та впровадження на вітчизняних підприємствах. Проведений аналіз виходить із положення, що діджиталізація охоплюючи усі сфери економіки та бізнесу, сприяє налагодженню внутрішніх та зовнішніх зв'язків і, у кінцевому рахунку, підвищенню продуктивності компанії та ефективності бізнесу. За підсумками порівняльного аналізу дефініцій діджиталізації запропоновано таке тлумачення цього терміну: "діджиталізація підприємництва" це процес трансформації підприємницької діяльності, що передбачає використання цифрових технологій для оптимізації бізнес-процесів, підвищення продуктивності компанії та покращення досвіду роботи з клієнтами. Успішна реалізація діджиталізації потребує відповідного осмислення цих процесів з боку менеджменту підприємства. Швидка зміна зовнішнього середовища в умовах глобалізації змушує пристосовуватися до нових цифрових інновацій. Власникам компаній варто зрозуміти, що для того щоб бути конкурентоспроможним в сучасних умовах необхідно впроваджувати нові підходи до ведення бізнесу та розробляти нові продукти з використанням digital-каналів підприємства. Діджиталізація сприяє генеруванню нових ідей ведення бізнесу, підвищує креативність та інноваційність підходів до їх діяльності. Складовою процесу діджиталізації є задоволення потреб ретейлерів, які зазнають постійних змін та перебувають у взаємодії з новими технологіями, прагнучи оперативного і комфортного задоволення власних потреб. Узагальнено та згруповано переваги та недоліки діджиталізації. Відмічено, що переваги не є гарантованими, і при невдалому впровадженні можуть не проявитися. Ключову роль грає тут кваліфікація персоналу: наявність висококваліфікованих кадрів є необхідною умовою успішної діджиталізації, тому відповідна комплектація персоналу є однією із труднощів, з якими стикається підприємство при реалізації процесів діджиталізації. Діджиталізація підприємництва є інноваційним творчим процесом, тому типових інструкцій щодо її впровадження не може бути. Проте можна стверджувати, що запорукою її успішної реалізації є корпоративна культура та інноваційність в діяльності на всіх ланках підприємства з метою впровадження оперативних змін. Діджиталізація підприємства сприятиме розвитку нових видів бізнесової діяльності, формуванню нової якості економічних відносин, розкриттю інтелектуального і креативного потенціалу усіх працівників. Це особливо важливо для підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Ключові слова: діджиталізація, підприємництво, підприємницька діяльність ретейлери, конкурентоспроможність.

JEL Classification: M40, B83, O30.

Постановка проблеми. Зміни, яких зазнало суспільство за останні два роки внесло певні корективи в діяльність і устрій населення світу. Це, однозначно призвело до змін в економічних процесах, та подальшій трансформації. Обмеженість в пересуванні та комунікації сприяла процесу діджиталізації. На сьогоднішній день можна говорити, про Internet залежність у спілкуванні, а також придбанні товарів (послуг), яке все частіше проходить в online-режимі.

За таких обставин власники компаній намагаються бути "в ногу свого часу" і активно впроваджувати діджиталізацію у повсякденну господарську діяльність. В сучасних умовах, якщо ви неактивні, немобільні та неорієнтовані на клієнта, то може здатися, що вони перестали існувати. Отже, бути в тренді, отримувати максимум прибутку за умови мінімальних витрат, а не бути за межами споживчих переваг – бути діджиталізованим.

Визначальними чинниками розвитку суспільства та економічного зростання стають процеси діджиталізації, які охоплюють всі сфери людської діяльності. Проблематика, пов'язана

з діджиталізацією підприємницької діяльності, охоплює широке коло питань, які мають ключове значення для реалізації та ефективності процесів діджиталізації. Зокрема, у даній роботі розглядаються переваги, недоліки та труднощі, які виникають у підприємств, а також шляхи їх подолання.

Аналіз останніх досліджень. Визначенню питання діджиталізації приділено увагу у зарубіжних наукових публікаціях, зокрема Д. Топскотта (Tapscott, 1994), Н. Негропонта (Negroponte, 1995), Т. Мезенбурга (Mesenbourg, 2001). Вагомий внесок в обґрунтування понятійного апарату поставленої проблеми зробили зарубіжні дослідники: Дж. Блумберг (Bloomberg, 2018) та Дж. Манчіні (Mancini, 2018), Клерк Ж.-П. (De Clerck J.-P., 2010).

Дослідженням та аналізом даної проблеми присвячені праці українських науковців: О. Гудзь (Гудзь, 2019), Г. Жосан (Жосан, 2020), О. Абакуменко (Абакуменко, 2016), О. Грибіненко (Грибіненко, 2018), А. Гуренко (Гуренко, 2018), Л. Лігоненко (Лігоненко, 2018), В. Рижков (Рижков, 2020) та інші.

Метою статті є узагальнення основних переваг, недоліків та труднощів, пов'язаних з діджиталізацією підприємницької діяльності, з точки зору їх впливу на розвиток вітчизняних підприємств.

Результати дослідження. Зростання економічних показників та інноваційний успіх країн залежить від розвитку діджиталтехнологій. Темпи діджиталізації продовжують зростати. Відповідно до Індексу цифрової економіки та суспільства, рівень цифрових показників країн ЄС зросли до 52,45% у 2019 році порівняно з 44,35% (у 2016 р.) та 39,05% (у 2014 р.).

Термін «цифрова економіка» «Digital Economy» з'явився в 1995р. одночасно у працях канадського професора менеджменту Д.Топскотта з Університету Торонто (у 1997р.) та американського інформатика Н.Негропонта і швидко набув поширення, витіснивши з економічної науки поняття: «New Economy», «WebEconomy», «Internet Economy», «Network Economy» і розширивши сфери його впливу.

Спочатку під діджиталізацією розуміли виключно переведення аналогових даних у цифрові формати, нині ж термін «діджиталізація» вживають у значно ширшому розумінні, в тому числі і як «цифрову революцію» в економіці, суспільстві та приватному житті. Для подання власного тлумачення дефініції «діджиталізація» в табл.1, наведено визначення цього терміну різними науковцями.

Згідно з аналізу поняття «діджиталізація» (табл.1.) інтерпретується ученими як процес використання, застосування, перенесення та переведення інформації у цифровий формат; система збору, зберігання, аналізу даних, застосування штучного інтелекту; трансформація проникнення цифрових технологій, щодо оптимізації бізнес-процесів. Нам видається за доцільне наступне трактування «діджиталізації підприємницької діяльності – це процес трансформації діяльності, що передбачає використання цифрових технологій для оптимізації бізнес-процесів, підвищення продуктивності компанії та покращення досвіду роботи з клієнтами».

Для того щоб бути конкурентоспроможним в сучасних умовах необхідно впроваджувати нові підходи до підприємництва, та розробляти нові продукти з використанням digital-каналів підприємства. Діджиталізація сприяє генеруванню нових ідей здійснення підприємницької діяльності та підвищує креативність, інноваційність підходів до їх діяльності.

Процес діджиталізації відбувається у всіх сферах економіки та підприємництва, а також на всіх етапах діяльності, від створення та керівництва репутацією фірми в Internet просторах, до залучення та утримання клієнтів. Якщо раніше для здійснення підприємницької діяльності було достатньо побудувати, або взяти в оренду приміщення, маючи в розпорядження певний обсяг ресурсів, то сучасний ретейлер хоче бачити весь асортимент продукції, перш ніж здійснити остаточний вибір. Колись оголошення в газеті давало можливість залучити нових клієнтів, в сучасних умовах все більше цільової аудиторії занурено в простори цифрових даних, споживачі стали управляти особистими і професійними відносинами в online-режимі.

У 2019 році через Internet ресурси було здійснено продажів на суму \$3,46 трлн., що на 18% більше ніж у 2018 році (\$2,93 трлн.). Лідруючі позиції за обсягами online-покупок займає Китай – \$562,66 млрд. (із загальної кількості online-покупок 33% відбувається з мобільних пристроїв (планшетів і смартфонів), 67% – зі стаціонарних комп'ютерів). Друге місце США – \$124,23 млрд., (13% – купують за допомогою планшетів, 15% – смартфонів, 72% –

стаціонарних комп'ютерів). На третьому місці знаходиться Велика Британія з обсягом ринку \$93,89 млрд., (12,1% покупок здійснюється з планшетів, 16,5% – смартфонів, 71,4% – стаціонарних комп'ютерів). (Statistics, 2021)

За оцінками Retailer-ресурсу з глобальної комерції, світові роздрібні продажі за всіма каналами, швидше за все, досягнуть \$21 трлн. Це призведе до збільшення частки online-покупок у загальному обсязі роздрібних продажів до 16,4%, а електронна комерція складе більше $\frac{3}{4}$ загального приросту роздрібно торгівлі. (Global ecommerce sales to reach nearly \$3.46 trillion in 2019, 2019).

Таблиця 1

Визначення детермінанти “діджиталізації” у наукових джерелах

Автор	Поняття
Абакуменко О. (Абакуменко, 2016)	– процес переведення певного інформаційного поля з аналогового у цифровий формат для більш легкого подальшого використання на сучасних електронних девайсах.
Грибіненко О. (Грибіненко О, 2018)	– трансформація, проникнення цифрових технологій щодо оптимізації та автоматизації бізнес-процесів, підвищення продуктивності та покращення комунікаційної взаємодії зі споживачами.
Гудзь О., (Гудзь, 2019)	– процес застосування підприємствами сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для досягнення своєї мети, зорієнтований на трансформацію існуючих бізнес-процесів шляхом їх діджиталізації.
Гуренко А. (Гуренко, 2018)	– процес використання цифрових технологій з одночасним поліпшенням системи обслуговування клієнтів.
де Клерк Ж.-П. (De Clerck J.-P., 2010)	– це створення цифрової (заснованої на байтах та бітах – мінімально адресованих одиницях інформації в системах та їх складових) версії аналогових/фізичних речей на кшталт паперових документів, відео- та фотозображень, звуків тощо
Коптелова А. (Коптелов, 2017)	– процес створення нового продукту, що спочатку існує в цифровій формі та не може бути перенесений на фізичний носій без суттєвого зниження його якості
Король С. (Король, 2019)	– створення системи збору, зберігання і аналізу даних, оптимізацію пошуку інформації з використанням Інтернету, обробку великих масивів даних, застосування штучного інтелекту, Інтернет речей у виробництві та інші складові.
Купріна К. (Куприна, 2016)	– це способи приведення будь-якого різновиду інформації в цифрову форму
Лігоненко Л. (Лігоненко та ін., 2018)	– процес перенесення інформації у цифрову форму, тобто перетворення паперових книжок у електронні, фотографії у зображення на екрані тощо.
Семилітко А (Семилітко, 2019)	– перехід організації до нових способів мислення й роботи на базі використання соціальних, мобільних та інших цифрових технологій; зміну стилю управління, систем заохочення і прийняття нових бізнес-моделей" на протипагу діджитал-трансформації, яку вважає "масштабною трансформацією бізнесу, що передбачає використання цифрових технологій для оптимізації бізнес-процесів, підвищення продуктивності компанії й поліпшення досвіду взаємодії з клієнтами"
Халалсіс О. (Халалсіс, 2006)	– спосіб, а як пов'язаний із тенденцією приведення в електронний вигляд найрізноманітніших видів використовуваної людиною інформації процес, умовно названий дослідником «оцифровуванням буття»

Еволюціонування та розвиток – звичний процес для підприємців, і сфери підприємництва, оскільки поява нових умов гри формує ринок, а його гравці або зійдуть з дистанції, або розпочинають новий етап свого розвитку. Сильні конкуренти будуть впроваджувати новації, технології і підходи, сприяючи формуванню здорової конкуренції на визначеному сегменті ринку.

Важливою складовою процесу діджиталізації підприємницької діяльності є задоволення потреб ретейлерів, які зазнають постійних змін та перебувають у взаємодії з новими

технологіями прагнучи оперативного і комфортного задоволення їх потреб. Серед першочергових цілей діджиталізації підприємництва можна виділити у три складові, а саме: основна діяльність підприємства (автоматизація виробництва та інших процесів підприємства); комунікаційні (спрощення внутрішніх та зовнішніх комунікацій); покращення послуг/товарів (його якість, привабливість, простота використання, доставки).

Переваги та недоліки діджиталізації, які визначені нами на основі узагальнення думок та тверджень, представлених в роботах (Діджиталізація: як не втратити конкурентну перевагу, 2021; Фомичев, 2021), подані схематично на рис.1.

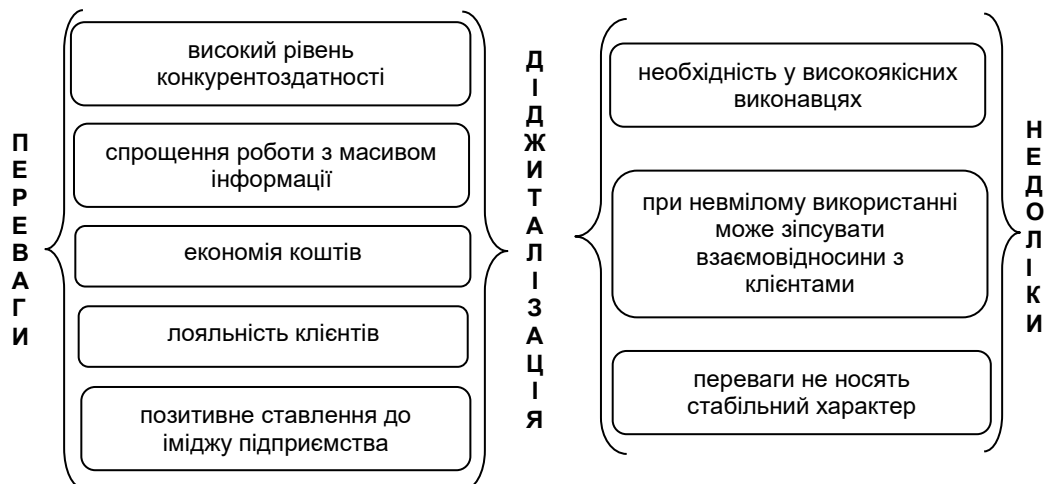


Рис.1. Основні переваги та недоліки діджиталізації

Джерело: узагальнено автором на основі (Діджиталізація: як не втратити конкурентну перевагу, 2021; Фомичев, 2021)

Діджиталізація підприємництва є інноваційним творчим процесом, тому інструкцій щодо її впровадження немає. Власникам підприємств, які наважуються її впроваджувати мають пройти певний тернистий шлях, який може бути пов'язаний з численними помилками, проте запорукою успішного провадження є корпоративна культура та інноваційність в діяльності на всіх ланках підприємства з метою впровадження оперативних змін. В процесі діджиталізації своєї діяльності підприємства можуть вирішити цілу низку завдань рис.2.

Під впливом безлічі факторів бізнес зазнає серйозних змін, що призводять до перегляду моделей управління. Це пов'язано перш за все з такими умовами: трансформація споживчої поведінки; зростають вимоги до зручності й швидкості здійснення покупки товару або послуги не виходячи з дому; можливість доступу до оцінки якості товару / послуги іншими споживачами (покупка після отримання відгуків); можливість оплати сучасними електронними платіжними засобами; отримання товару/послуги без відвідування магазину (в зазначеному місці – вдома, в офісі) – усі ці запити задовольняються зміщенням діяльності компаній з Internet в мобільні додатки; використання гаджетів стає повсюдним, звичним явищем. (Грибіненко, 2018).

Сьогодні все більше підприємців усвідомлюють необхідність змін у своєму бізнесі. Вони розуміють, що марно боротися з концепцією загальної діджиталізації – її потрібно прийняти, та зрозуміти, як її можна пристосувати до власної компанії. (Digitalization Solutions Development, 2021).

Діджиталізація стає одним з найважливіших напрямків, який сприятиме здійсненню нових технологічних проривів у світовій економіці, одночасно значно зменшивши витрати та оптимізуючи виробничі процеси для збереження навколишнього середовища, економії людських, грошових та часових ресурсів, а також покращити рівень життя загалом. Різноманітність впровадження діджиталізації спонукає до виокремлення її типових напрямів (рис.3).



Рис.2. Завдання діджиталізації підприємницької діяльності

Джерело: узагальнено автором на основі (Гудзь, 2019)

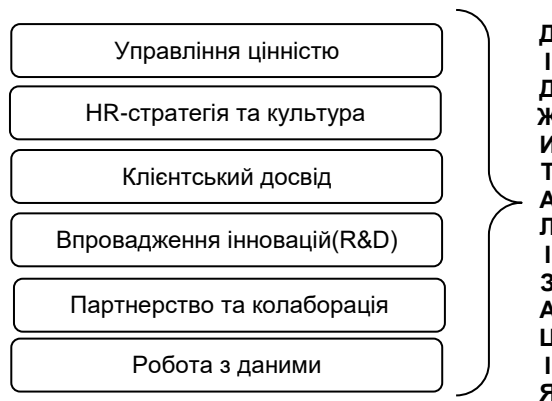


Рис.3. Напрямки діджиталізації підприємництва

Джерело: узагальнено автором на основі (Рижков, 2021)

Власникам компаній варто зрозуміти, що не розпочавши процес діджиталізації свого бізнесу вони ризикують стати неконкурентоспроможними, а в перспективі просто зникнути під тиском постійних змін ринкового середовища, та більш прагматичних “діджиталізованих” конкурентів завтрашнього дня. Підприємства, які ж підтримують зміни і готові до них, а також

здатні адаптуватися до більш гнучких моделей роботи, мають як ніколи великий потенціал успіху.

Для досягнення успіху, необхідно здійснити ряд першочергових заходів, а саме: впровадження нових комунікаційних ланцюгів та інформаційних потоків; розробка економічних та технічних вимог щодо реалізації інформаційно-комунікаційної технології; ресурсне та фінансове забезпечення діджиталізації підприємства; налагодження інформаційної підтримки працівників та клієнтів; розвиток інформаційної інфраструктури підприємства для спрощеного доступу до необхідної інформації.

Висновки. Діджиталізація підприємницької діяльності підвищенню продуктивності компанії. Вона відбувається у всіх сферах економіки та бізнесу, та сприяє налагодженню внутрішніх та зовнішніх зв'язків. У статті здійснено аналіз дефініції "діджиталізація". Зокрема визначено, що "діджиталізація підприємництва" це процес трансформації його діяльності, що передбачає використання цифрових технологій для оптимізації бізнес-процесів, підвищення продуктивності компанії та покращення досвіду роботи з клієнтами. Відмічено, що для того щоб бути конкурентоспроможним в сучасних умовах необхідно впроваджувати нові підходи до ведення бізнесу, та розробляти нові продукти з використанням digital-каналів підприємства. Діджиталізація сприяє генеруванню нових ідей ведення бізнесу, підвищенню креативності та інноваційності певного виду діяльності. Оскільки, швидка зміна зовнішнього середовища в умовах глобалізації змушує пристосовуватися до нових цифрових інновацій.

Узагальнено та згруповано переваги та недоліки діджиталізації, які мають значення для її успішної реалізації. Обґрунтовано, що раціональне використання переваг діджиталізації є необхідною умовою розвитку підприємства у сучасній цифровій економіці.

Діджиталізація підприємства сприятиме розвитку нових видів бізнесової діяльності, формуванню нової якості економічних відносин, розкриттю інтелектуального і креативного потенціалу усіх працівників. Це особливо важливо для підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Список літератури

1. Tapscott D. The Digital Economy. 1994. URL: <http://dontapscott.com/books/the-digital-economy>.
2. Negroponte N. Being Digital. New York: Knopf, 1995. 256 p.
3. Mesenbourg T.L. Measuring the Digital Economy. – U.S. Bureau of the Census. 2001. URL: <http://www.census.gov/content/dam/Census/library/working-papers/2001/econ/digitalecon.pdf>.
4. Bloomberg J. Digitization, Digitalization, and Digital Transformation: Confuse Them At Your Peril. Forbes. Apr 29, 2018. URL: <https://www.forbes.com/sites/jasonbloomberg/2018/04/29/digitization-digitalization-and-digital-transformationconfuse-them-at-your-peril/#9e41a532f2c7>.
5. Mancini J. Digitalizing Core Business Processes. *True Transformation is more than Digitization, Part 1 of 3*. 2018. URL: <https://info.aiim.org/aiim-blog/digitalizing-core-business-processes-part-1-of-3-true-transformation-is-morethan-digitization>.
6. Жосан Г. Стан розвитку діджиталізації в Україні. *Економічний аналіз*. 2020. Том 30. № 1. Частина 2. С. 44–52. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2020.01.02.044>.
7. Гудзь О., Федюнін С., Щербина В. Діджиталізація, як конкурентна перевага підприємств. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2019. № 3 (29). С.18–24. DOI: <https://doi.org/10.31673/2415-8089.2019.031824>.
8. Абакуменко О. Деркач А., Корнеєва М. Діджиталізація банківського сектору України. *Фінансові дослідження*. 2016. № 1 (1). С.69–75. URL: <https://fr.stu.cn.ua/tmppdf/20.pdf>.
9. Грибніненко О. Діджиталізація економіки в новій парадигмі цифрової трансформації *Міжнародні відносини. Серія «Економічні науки»*. 2018. № 16. С. 35–37. URL: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/ec_n/article/view/3523.
10. Гуренко А., Гашутіна О. Напрями розвитку систем управління в умовах діджиталізації бізнесу в Україні. *Економіка і суспільство*. 2018. №19. С.739–745.
11. De Clerck J.-P. Digitization, digitalization and digital transformation: the differences. 2010. URL: <https://www.i-scoop.eu/digitization-digitalization-digitaltransformation-disruption/>.
12. Король С. Польовик Є. Діджиталізація економіки як фактор професійного розвитку. *Modern Economics*. 2019. №18. С. 67–73. URL: <http://217.77.213.157:8080/jspui/bitstream/123456789/6619/1/korol.pdf>.

13. Коптелов А. К. Digitization (оцифровка) vs Digitalization (цифровизация). 2017. URL: <http://koptelov.info/digitization-digitalization/>.
14. Лігоненко Л., Хріпко А., Доманський А. Зміст та механізм формування стратегії діджиталізації в бізнес-організаціях. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Економічні науки*. 2018. № 22 (62), 2 т. С. 21–24.
15. Семилітко Д. Діджиталізація в дії: як цифрова трансформація бізнесу впливає на успіх компанії. *Аудитор України*. 2019. № 5. С. 76–79.
16. Халапсис А. В. Глобализация и метрика истории. 2006. URL: <http://halapsis.net/globalizatsiya-i-metrika-istorii>.
17. Digitalization Solutions Development. 2021. URL: <https://woxapp.com/industries/-digitalization-solutions-development/>.
18. Statistics. Official site of the International union of telecommunication (MSE, English International Telecommunication Union, ITU). 2021. URL: <https://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/stat/default.aspx>.
19. Global ecommerce sales to reach nearly \$3.46 trillion in 2019. – Digital Commerce 360. 2019. URL: <https://www.digitalcommerce360.com/article/global-ecommerce-sales>.
20. Діджиталізація: як не втратити конкурентну перевагу. 2021. URL: <http://www.management.com.ua/notes/digital-innovation.html>.
21. Фомичев К. Go digital or die: Діджиталізація бізнесу, як неминучість. 2021. URL: http://www.nand.ru/professional-information/and_library/20565/.
22. Рижков В. Що таке цифрова трансформація. 2020. URL: <https://komanda-a.pro/blog/digital-transformation>.

References

1. Tapscott, D. (1994). The Digital Economy. Retrieved from <http://dontapscott.com/books/the-digital-economy>.
2. Negroponte, N. (1995). Being Digital. New York: Knopf.
3. Mesenbourg, T. L. (2001). Measuring the Digital Economy. – U.S. Bureau of the Census. Retrieved from <http://www.census.gov/content/dam/Census/library/working-papers/2001/econ/digitalecon.pdf>.
4. Bloomberg, J. (2018). Digitization, Digitalization, and Digital Transformation: Confuse Them At Your Peril. Forbes. Retrieved from <https://www.forbes.com/sites/jasonbloomberg/2018/04/29/digitization-digitalization-and-digital-transformationconfuse-them-at-your-peril/#9e41a532f2c7>.
5. Mancini, J. (2018). Digitalizing Core Business Processes. True Transformation is more than Digitization, Part 1 of 3. Retrieved from <https://info.aiim.org/aiim-blog/digitalizing-core-business-processes-part-1-of-3-true-transformation-is-morethan-digitization>.
6. Zhosan, H. (2020). The state of development of digitalization in Ukraine. *Ekonomichniy analiz*, 30, 1(2), 44-52. doi: <https://doi.org/10.35774/econa2020.01.02.044>. (in Ukrainian)
7. Hudz, O., Fediunin, S., Shcherbyna, V. (2019). Digitalization as a competitive advantage of enterprises «*Ekonomika. Menedzhment. Biznes*», 3(29), 18-24. doi: <https://doi.org/10.31673/2415-8089.2019.031824>. (in Ukrainian)
8. Abakumenko, O., Derkach, A., Korniyeva, M. (2016). Digitalization of the banking sector of Ukraine. *Finansovi doslidzhennya*, 1(1), 9-75. Retrieved from <https://fr.stu.cn.ua/tmp/pdf/20.pdf>. (in Ukrainian)
9. Grybinenko, O. (2018). Digitalization of the economy in a new paradigm of digital transformation. *Mizhnarodni vidnosyny seriya «Ekonomichni nauky»*, 16, 35-37. Retrieved from http://journals.iir.kiev.ua/index.php/ec_n/article/view/3523. (in Ukrainian)
10. Gurenko, A., Gashutina, O. (2018). Directions of development of management systems in the conditions of digitalization of business in Ukraine. *Ekonomika i suspilstvo*, 19, 739-745. (in Ukrainian)
11. De Clerck, J.-P. (2010). Digitization, digitalization and digital transformation: the differences. Retrieved from <https://www.i-scoop.eu/digitization-digitalization-digi-taltransformation-disruption/>.
12. Korol, S. Polovik, E. (2019). Economic development as a factor of professional development. *Modern Economics*, 18, 67-73. Retrieved from <http://217.77.213.157:8080/jspui/bitstream/123456789/6619/1/korol.pdf>. (in Ukrainian)
13. Koptelov, A.K. (2017). Digitization vs Digitalization. Retrieved from <http://koptelov.info/digitization-digitalization/>.

14. Ligonenko, L., Xripko, A., Domanskyj, A. (2018). Content and mechanism of digitalization strategy formation in business organizations. *Mizhnarodnyj naukovyj zhurnal «Internauka». Ekonomichni nauky*, 22(62), 2, 21-24. (in Ukrainian)
15. Semilitko, D. (2019). Digitalization in action: how the digital transformation of business affects the success of the company. *Auditor of Ukraine*, 5, 76-79. (in Ukrainian)
16. Halapsis, A.V. (2021). Globalization and the metrics of history. Retrieved from <http://halapsis.net/globalizatsiya-i-metrika-istorii>.
17. Digitalization Solutions Development. (2021). Retrieved from <https://woxapp.com/industries-digitalization-solutions-development/>.
18. Statistics. – Official site of the International union of telecommunication (MSE, English International Telecommunication Union, ITU). (2021). Retrieved from <https://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/stat/default.aspx>.
19. Global ecommerce sales to reach nearly \$3.46 trillion in 2019. – Digital Commerce 360. (2019). Retrieved from <https://www.digitalcommerce360.com/article/global-ecommerce-sales>.
20. Digitalization: how not to lose competitive advantage. (2021). Retrieved from <http://www.management.com.ua/notes/digital-innovation.html>.
21. Fomychev, K. (2021). Go digital or die: Digitalization of business as an inevitability. Retrieved from http://www.nand.ru/professional-information/and_library/20565/.
22. Ryzhkov, V. (2021). What is digital transformation. Retrieved from <https://komandaa.pro/blog/digital-transformation>.

Стаття надійшла до редакції 03.04.2021

Стаття рекомендована до друку 20.04.2021

Svitlana Korobka

Ph.D (Economics), Associate Professor

Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies Lviv

50 Pekarska Str., 79010, Lviv, Ukraine

E-mail: korobkas@ukr.net, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7521-6306>

DIGITALIZATION OF ENTREPRENEURIAL ACTIVITY

The article considers a number of issues related to the concept of digitalization of entrepreneurial activity, its content, advantages and disadvantages, problems of its perception and implementation in domestic enterprises. The analysis is based on the premise that digitalization, covering all areas of the economy and business, contributes to the establishment of internal and external relations and, ultimately, to increase company productivity and business efficiency. Based on a comparative analysis of the definitions of digitalization, the following interpretation of this term is proposed: "digitalization of entrepreneurship" is a process of business transformation that involves the use of digital technologies to optimize business processes, increase company productivity and improve customer experience. Successful implementation of digitalization requires a proper understanding of these processes by the management of the enterprise. Rapid changes in the external environment in the context of globalization are forcing us to adapt to new digital innovations. Business owners should understand that in order to be competitive in today's environment it is necessary to implement new approaches to doing business and develop new products using digital channels of the enterprise. Digitalization helps to generate new business ideas, increases creativity and innovative approaches to their activities. A component of the digitalization process is to meet the needs of retailers who are constantly changing and interacting with new technologies, seeking to quickly and comfortably meet their own needs. The advantages and disadvantages of digitalization are generalized and grouped. It is noted that the benefits are not guaranteed, and in case of failure may not appear. The key role is played by the qualification of staff: the availability of highly qualified personnel is a necessary condition for successful digitalization, so the appropriate staffing is one of the difficulties faced by the company in the implementation of digitalization processes. Digitalization of entrepreneurship is an innovative creative process, so there can be no standard instructions for its implementation. However, it can be argued that the key to its successful implementation is corporate culture and innovation in activities at all levels of the enterprise in order to implement operational changes. The digitalization of the enterprise will promote the development of new types of business activities, the formation of a new quality of economic relations, the disclosure of intellectual and creative potential of all employees. This is especially important to increase the competitiveness of the enterprise.

Keywords: digitalization, entrepreneurship, retailers' business activity, competitiveness.

JEL Classification: M40, B83, O30.

С.В. Коробка

кандидат экономических наук, доцент
Львовский национальный университет ветеринарной медицины и биотехнологий
имени С.З. Гжицкого
ул. Пекарская, 50, г. Львов, 79010, Украина
E-mail: korobkas@ukr.net, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7521-6306>

ДИДЖИТАЛИЗАЦИЯ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

В статье рассмотрен круг вопросов, связанных с понятием диджитализации предпринимательской деятельности, ее содержанием, преимуществами и недостатками, проблемами по ее восприятия и внедрения на отечественных предприятиях. Проведенный анализ исходит из положения, что диджитализация охватывая все сферы экономики и бизнеса, способствует налаживанию внутренних и внешних связей и, в конечном счете, повышению производительности компании и эффективности бизнеса. По итогам сравнительного анализа дефиниций диджитализации предложено следующее толкование этого слова: "диджитализация предпринимательства" это процесс трансформации предпринимательской деятельности, предусматривает использование цифровых технологий для оптимизации бизнес-процессов, повышения производительности компании и улучшения опыта работы с клиентами. Успешная реализация диджитализации требует соответствующего осмысления этих процессов со стороны менеджмента предприятия. Быстрая смена внешней среды в условиях глобализации заставляет приспосабливаться к новым цифровым инновациям. Владельцам компаний следует понять, что для того чтобы быть конкурентоспособным в современных условиях необходимо внедрять новые подходы к ведению бизнеса и разрабатывать новые продукты с использованием digital-каналов предприятия. Диджитализация способствует генерированию новых идей ведения бизнеса, повышает креативность и инновационность подходов к их деятельности. Составляющей процесса диджитализации является удовлетворение потребностей ритейлеров, которые подвергаются постоянным изменениям и находятся во взаимодействии с новыми технологиями, стремясь оперативного и комфортного удовлетворения собственных потребностей. Обобщены и сгруппированы преимущества и недостатки диджитализации. Отмечено, что преимущества не являются гарантированными, и при неудачном внедрении могут не проявиться. Ключевую роль играет здесь квалификация персонала: наличие высококвалифицированных кадров является необходимым условием успешной диджитализации, поэтому соответствующая комплектация персонала является одной из трудностей, с которыми сталкивается предприятие при реализации процессов диджитализации. Диджитализация предпринимательства является инновационным творческим процессом, поэтому типовых инструкций по ее внедрению не может. Однако можно утверждать, что залогом ее успешной реализации является корпоративная культура и инновационность в деятельности на всех уровнях предприятия с целью внедрения оперативных изменений. Диджитализация предприятия будет способствовать развитию новых видов бизнес-деятельности, формированию нового качества экономических отношений, раскрытию интеллектуального и креативного потенциала всех работников. Это особенно важно для повышения конкурентоспособности предприятия.

Ключевые слова: диджитализация, предпринимательство, предпринимательская деятельность ритейлеры, конкурентоспособность.

JEL Classification: M40, B83, O30.